

PRAKSIS KUNST TEORI

3 - ÅRIG GRUNNUTDANNING I HELSEPEDAGOGIKK OG SOSIALTERAPI

2007 - 2010

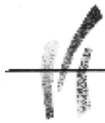
ET UTDANNINGSTILBUD PÅ ANTROPOSOFISK GRUNNLAG

som gir pedagogisk og
sosialfaglig kompetanse
for arbeid med mennesker
med spesielle behov,
funksjons- og atferdsavvik.

....

for et yrke med fremtid

SEMINARET FOR HELSEPEDAGOGIKK OG SOSIALTERAPI
I NORGE

Generell informasjon

Den helsepedagogiske og sosialterapeutiske utdanning i Norge bygger på forskning og pedagogiske ideer utviklet av Rudolf Steiner (antroposofi). Utdannelsen ble fra og med høsten 1998 organisert som et felles norsk samarbeid. 9 sosialterapeutiske virksomheter, 3 helsepedagogiske skoler og to seminarer samarbeider. En koordinator/sekretær er ansatt i full stilling. Vi mottar ikke offentlige tilskudd, utdanningen finansieres i sin helhet av virksomhetene, kursavgift, gaver og medarbeideres egeninnsats.

Følgende virksomheter deltar i samarbeidet:

Skoler: Helsepedagogisk Steinerskole, 0768 Oslo

Helsepedagogisk Steinerskole på Hedemarken, 2310 Ottestad / Grobunn, 2312 Ottestad

Helsepedagogisk Rudolf Steinerskole på Skjold, 5235 Rådal

Sosialterapi: Granly Stiftelse, 2858 Kapp

Helgeseter, 5098 Bergen

Rostadheimen, 5234 Garnes

Camphill-landsbyer:

Hogganvik Landsby, 4210 Vikedal

Jøssåsen Landsby, 7550 Hommelvik

Kristoffertunet, 7050 Ranheim

Solborg, 3520 Jevnaker

Vallersund gård, 7167 Vallersund

Vidaråsen Landsby, 3158 Andebu

Seminarer: Brobygggerskolen, 3520 Jevnaker

Helsepedagogisk og Sosialterapeutisk Seminar, 5007 Bergen

Virksomhetene er tilsluttet Norsk Forbund for Helsepedagogikk og Sosialterapi som også står ansvarlig for utdanningsamarbeidet.

Hva er helsepedagogikk og sosialterapi?

Helsepedagogikk er et fagområde som integrerer pedagogiske, medisinske, sosiale og pleiefaglige emner. Arbeidsområdet er undervisning, pleie og terapier for barn og ungdom med psykisk utviklingshemning og andre funksjonsforstyrrelser. Yrkesbetegnelsen "helsepedagog" er anerkjent i flere europeiske land, men relativt ukjent i Norge fordi yrkesprofilen avviker noe fra det som er etablert her. I helsepedagogikken forenes miljø- og omsorgsarbeid, vernepleie, sykepleie og spesialpedagogiske tiltak.

I arbeidet med voksne brukes betegnelsen *sosialterapi*. Her legges det vekt på å etablere integrerte bo-, arbeids- og kulturfelleskap, gjerne i tilknytning til biodynamisk jordbruk og/eller hagebruk. Det finnes 3 helsepedagogiske skoler og 9 sosialterapeutiske virksomheter i Norge: Landsbystiftelsen med 6 tilsluttede virksomheter/landsbyer, samt Helgeseter (Bergen), Rostadheimen (Bergen), og Granly (Kapp, Toten).

Helsepedagogikk og sosialterapi utøves på flere nivåer, både på assistent-, fagarbeider- og høyskolenivå.

Utdanningskonsept

Utdanningen er praksisintegrert. Det er en forutsetning at søkerne er tilknyttet en av virksomhetene. Det daglige arbeidet med mennesker med behov for særlig omsorg og støtte danner tyngdepunktet i læreprosessen. Det teoretiske stoffet kan dermed forankres i egne erfaringer.

Vi forsøker å realisere en modell for yrkesutdanning som forbinder teori og praksis med kunstneriske fag og øvelser. Den teoretiske bakgrunn og inspirasjonskilde for denne modell er Rudolf Steiners videreføring og konkretisering av Schillers estetiske ideer til pedagogisk praksis ved Steinerskolen: pedagogisk og sosialt arbeid må være skapende og ha kunstneriske kvaliteter.

De kunstneriske fag har sin plass i utdannelsen ut fra forskjellige målsetninger: som støtte for personlig utvikling og kreativitet i arbeidet, for å gi forståelse for de kunstneriske terapier og til bruk som (sosial)pedagogiske virkemidler (skuespill, kor m.m.)

Modelleringsøvelser

Beboere og medarbeidere viser et skuespill. Jøssåsen Landsby 2000

Organisering

Samlinger på landsbasis og lokal oppfølging

Utdanningen er 3-årig og er organisert med felles ukesamlinger på landsbasis.

Kursstedet veksler mellom de ulike virksomheter.

Mellom samlingene blir temaene fulgt opp lokalt, med seminar-/studiearbeid, oppgaver og veiledning. Denne delen av undervisningen blir organisert på forskjellig måte av de enkelte virksomheter/utdanningssteder: enten i form av en studiedag pr. uke eller som enkelttimer, helgeseminar, studiearbeid osv..

Innholdsmessig følges den samme plan. Totalt skal denne delen dekke 7 skoletimer pr. uke gjennom hele studieåret. (Timetallet dekker det som kreves for utdanning som fagarbeider i Norge)

Veilederkollegium

Alle virksomhetene har en studieveileder som er ansvarlig for opplæring og veiledning på stedet. Studieveilederne deltar i et kollegium på landsbasis som er faglig og administrativt ansvarlig for utdanningen. Kollegiet møtes 3 ganger i året over et tidsrom av 3 dager, til erfaringsutveksling, planlegging og utviklingsarbeid.

Kollegiet har en sekretær i full stilling som holder kontakt med kursholdere og står for den praktiske og organisatoriske oppfølgingen av felles undervisning og kurs.

*I can't understand why people
are afraid of new ideas.
I am afraid of the old ones.*

- John Cage

Oversikt over ukesamlingene

1. år

1. samling: *Goetheanisme*

Observasjon og studium av planter ved feltarbeid og landskapsbetraktning. Dyrkningsmetoder og formspråk. Kunstnerisk: Maling, tegning

2. samling: *Menneskekunnskap*

Det trehetlige menneske som nøkkel til forståelse av naturen. Skjelett betraktninger, sammenlignende anatomi. Kunstnerisk: Modellering

3. samling: *Menneskehetens utvikling - belyst ut fra kunsthistorien.*

Kulturperiodene og bevissthetsutvikling. Kunstens betydning for en harmonisk utvikling av mennesket (Schiller). Kunstnerisk: Musikk

2. år

4. samling: *Pedagogikk*

Steinerpedagogikk. Kunstnerisk: Musikk

5. samling: *Sosialøkologi*

Ledelse og samarbeid, gruppe- og beslutningsprosesser, konflikter, samtaleteknikk. Kunstnerisk: Eurytmi

6. samling: *Utviklingspsykologi*

Menneskets livsløp og livsfaser, normalutviklingen. Metodisk tilrettelagt biografiarbeid i grupper. Kunstnerisk: Tegning
Studiebesøk. Deltagelse på Nordisk Forbunds etterutdanningsdager (Maidagene).

3. år

7. samling: *Helsepedagogikk*

Den avvikende utvikling. Historikk, bakgrunn, sykdomsbilder, spesialpedagogikk. Grunnleggende prinsipper for antroposofisk medisin. Kunstnerisk: Helseeurytmi, musikkterapi

8. samling: *Sosialterapi*

Den sosiale tregrening, samfunnskunnskap, landsby-impulsen og levedefellesskaper. Kunstnerisk: Eurytmi, internasjonal folkedans

9. samling: *Presentasjon av årsoppgaver*

Kunstnerisk: Internasjonal folkedans

Kursholdere

Teorifag

Linda Jolly	-	biolog
Trond Skafnesmoe		biolog/filosof, Steinerskolen i Haugesund
Odd Lindbråten	-	formingslærer/kunsthistorie, Steinerskolen i Moss
Gerd Eva Valøen	-	lærer, Rudolf Steinerhøyskolen
Godi Keller	-	lærer, Rudolf Steinerhøyskolen
Marie Garbrand	-	sosionom/biografarbeid, Terapeutikum Järna
Finn Einar Kollstrøm		sosialøkologi, Steinerskolen i Oslo
Adja Asmussen	-	sosialterapeut, Kvarntunet, Sverige
Bente Edlund	-	helse- spesialpedagog, Steinerhøyskolen
Arne Enge	-	lege, Oslo
Brobyggerskolen, Solborg		
Svein Berglund	-	siviløkonom, Cultura Sparebank
Rigmor Skålholt	-	sosionom/sosialterapeut, Granly
Petter Holm	-	kursleder, Helseped. og Sosialt. seminar, Bergen

Kunstneriske fag

Jon Blichfeldt	-	korledelse, Bergen
Tina Ulén	-	korledelse, Vallersund Gård
Jan Haugland	-	modellering, Steinerskolen i Bergen
Odd Lindbråten	-	maling/tegning, Steinerskolen i Moss
Ann Christiansen	-	eurytmi, Vallersund Gård
Karen Nesheim	-	eurytmi, Solborg Landsby
Marijke Vreeken	-	musikkterapi, Helsepedagogisk skole, Oslo
Unni Kondrup	-	helseeurytmi, Helsepedagogisk skole, Oslo
Eva Holm	-	internasjonal folkedans, Bergen
Anne Langeland	-	norsk folkedans, Kristoffertunet

Internasjonal sammenheng

Helsepedagogikk og sosialterapi på antroposofisk grunnlag er i dag spredt over hele verden. Det eksisterer mer enn 500 forskjellige virksomheter i ca. 50 land. Det er bygget opp et internasjonalt nettverk med senter i Høyskolen Goetheanum i Dornach, Sveits. Helsepedagogikk og sosialterapi er en avdeling av den medisinske seksjon ved høyskolen.

Godkjenning og nivå

Vår tre-årige grunnutdanning er lagt opp i tråd med en internasjonal rammeplan som følges av seminarerne i de andre land. Dette gir grunnlag for en intern godkjenning for arbeid i antroposofiske virksomheter. Det gir også mulighet for at en påbegynt utdanning i Norge kan avsluttes i et annet land.

Tilsvarende grunnutdanning er i flere europeiske land offentlig godkjent som fagutdannelse. I Norge arbeides det med en læreplan som i samarbeid med Steinerskolene kan gi grunnlag for godkjenning på dette nivå (fagbrev). På grunn av utdanningssystemet og lovgivningen må vi i Norge betrakte helsepedagogikk og sosialterapi som to forskjellige arbeidsområder og yrker. Vår utdanning er derfor linjedelt. Den foregår likevel samlet, fordi det fagspesifikke kan ivaretas av det enkelte arbeidssted og av en teoretisk fordypningsoppgave.

4 seminarer i andre europeiske land tilbyr videreutdanning i form av et 4.år fulltids studium. I Aberdeen, Skottland kan man nå ta bachelor of arts i helsepedagogikk.

Målgruppe

Utdanningen retter seg mot følgende målgrupper:

- Medarbeidere i sosialterapeutiske virksomheter.
- Medarbeidere i de helsepedagogiske skoler: lærere uten (videre)utdanning i helsepedagogikk/steinerpedagogikk og medarbeidere på assistentnivå.
- Medarbeidere i Steinerskoler og Steinerbarnehager (lærere/ førskolelærere uten kjennskap til grunnlaget for steinerpedagogikken og medarbeidere på assistentnivå).

Opptaksbetingelser

- Fullført videregående utdanning og et års relevant praksis. Annen utdanningsbakgrunn og praksis (realkompetanse) vil også bli vurdert.
- Ansatt i en (helse)pedagogisk eller sosialterapeutisk virksomhet i minimum 50% stilling.

Kursavgift

Kursavgiften for samlingene er kr. 9.500,- pr.år. Kost og losji, samt reise i forbindelse med samlingene kommer i tillegg. Det må også påregnes utgifter til litteratur.

Utgifter i forbindelse med lokal oppfølging og seminar-/studiearbeid i tiden mellom samlingene, avtales direkte med den enkelte virksomhet.

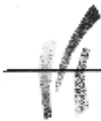
Påmelding

Nærmere opplysninger ved henvendelse til koordinator Petter Holm, Helsepedagogisk og Sosialterapeutisk Seminar, Fosswinckelsgt. 18, 5007 Bergen, tlf. 55315010, eller ta kontakt med studieveileder i virksomheten.

SØKNADSRIST: Skriftlig søknad med kortfattet CV, samt en anbefaling fra arbeidsstedet sendes til adressen ovenfor innen **15. juni 2007**

Seminarister og kursholdere, Zoologisk Museum, Bergen 1998

Oversikt over virksomhetene i samarbeidet

Helsepedagogiske skoler:

Pedagogikken bygger på Steinerskolens læreplan, hvor undervisningsinnholdet svarer til barnets alder og utvikling, men stoffet blir tilpasset elevgruppens nivå og muligheter. Kunstneriske terapier som helseeurytmi, malterapi og språkforming har i tillegg til bad og innsmøring en sentral plass i den helsepedagogiske skolen. Undervisningstilbudet utarbeides i samarbeid mellom lærere, skolelege og terapeuter.

Helsepedagogisk Rudolf Steinerskole i Oslo

Helsepedagogisk Rudolf Steinerskole i Oslo er en spesialskole med 26 fast ansatte medarbeidere. Skolen startet høsten 1984 med fem elever, og har i dag 25 elever fra 6 - 18 år. Skolen er godkjent av departementet etter privatskolens paragraf 26 som et frittstående faglig-pedagogisk alternativ for funksjonshemmede på grunnskole og videregående trinn.

Helsepedagogisk Rudolf Steinerskole på Skjold, 5236 Rådal

Steinerskolen på Skjold har ca. 140 elever i normalskolen og 25 elever ved helsepedagogisk avdeling fordelt på grunnskole og videregående. Totalt ca. 50 årsverk. En voksenopplæringsavdeling med 45 elevplasser administreres også av skolen. En barnehage med 37 barn utgjør en tredje avdeling.

Helsepedagogisk Steinerskole på Hedemarken, 2310 Ottestad

Helsepedagogisk Steinerskole er et spesialpedagogisk alternativ integrert i Steinerskolen på Hedemarken. Dette er en friskole for funksjonshemmede elever med tilbud for elever fra grunnskolens 1. klasse til og med videregående trinn, totalt ca. 260 elever.

Stiftelsen Grobunn på Frenning Gård er et bo- og arbeidsfellesskap for psykisk utviklingshemmet ungdom fra 16-23 år og tilbyr bo- og arbeidstrening. I tillegg har Stiftelsen Grobunn også en rammeavtale med Helsepedagogisk Steinerskole på Hedemarken om opplæring av stiftelsens beboere. Disse beboere er elever ved videregående trinn og får et praktisk tilrettelagt opplæringstilbud på Grobunn.

Sosialterapeutiske virksomheter:

Virksomhetene tilbyr et helhetlig miljø med bolig, arbeid og kulturliv for voksne mennesker med særlige omsorgsbehov. Det er en målsetning at alle har et arbeid som dekker et reelt behov. I virksomhetene finner man derfor forskjellige verksteder hvor det lages produkter av høy håndverksmessig og estetisk kvalitet.

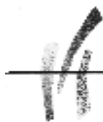
Gjennom skuespill, musikk, sang, maling og modellering skapes et rikt kulturliv. Feiring av de kristne høytidene er kulturelle og sosiale høydepunkter.

Granly, 2858 Kapp

Granly er et bo-, aktivitets- og arbeidssenter for voksne med psykisk utviklingshemming. Stedet ble opprettet i 1938 og ligger på Kapp i Ø. Toten Kommune. Stedet har 20 beboere og 12 personer på aktivitetstilbud.

Rostadheimen, 5234 Garnes

Rostadheimen Bofellesskap er en privat stiftelse som tilbyr døgnbaserte omsorgstjenester til åtte mennesker med psykisk utviklingshemming. I tillegg stiller virksomheten dagsentertilbud til fem av brukerne. Stiftelsen har 20 årsverk på turnus, fordelt på 30 ansatte. Stiftelsen er organisert i arbeidsgiverorganisasjonen HSH (APO-området kommune).

Helgeseter, 5098 Bergen

Virksomheten Helgeseter er en stiftelse som gir tilbud om bolig, arbeid, terapi, fritid - og kultur- opplevelser til mennesker med spesielle behov. Helgeseter ble startet i 1954 som et antroposofisk tilbud for barn med psykisk utviklingshemning. I dag har stedet 31 voksne beboere og 85 årsverk med over 100 medarbeidere. Helgeseter har driftsavtale med kommunen. Her er gårdsdrift, bakeri, vevstue, lysverksted og toveverksted. Stedet ligger i naturskjønne omgivelser i utkanten av Bergen.

Landsbyer: Camphill-landsbyene tilbyr et helhetlig bo- og arbeidsfellesskap for unge og voksne med særlige omsorgsbehov. Her bor medarbeiderne og beboerne sammen i store og små husfellesskap bygget opp rundt biodynamisk jordbruk og forskjellige kultur- og verkstedsaktiviteter. Følgende landsbyer deltar i utdanningssamarbeidet:

Hogganvik Landsby, 4210 Vikerdal

45-50 mennesker bor her i dag. Gården og skogsdriften gir arbeid til de fleste. Det finnes også et ysteri og et snekkerverksted på stedet.

Solborg, 3520 Jevnaker

På Solborg bor det omtrent 50 mennesker. Landsbyen har gård, gartneri, vevverksted, bakeri og skogdrift. Her holder også Brobygggerskolen til, et kurscenter for opplæring innen økologisk tenkning og byggeteknikk, samarbeidsprosesser og personlig utvikling.

Vidaråsen Landsby, 3158 Andebu

Vidaråsen er den eldste og største av landsbyene. Den ligger i Indre Vestfold. Her bor det ca. 150 mennesker. Stedet har gårdsbruk, bakeri, ysteri, snekkerverksted, dukkeverksted, lysstøperi, veveri, pottemakerverksted og en liten betongvarefabrikk. De har et vakkert kapell og en stor sal der det holdes konserter, teateroppføringer, foredrag og allmøter. Stedet har også et eget terapihus.

Vallersund Gård, 7167 Vallersund

Vallersund Gård ligger vest på Fosenhalvøya helt ute ved havet. Det er et gammelt handelssted, som nå er en landsby der det bor omlag 40 mennesker. Stedet har gårdbruk med allsidig drift, bakeri, steinverksted og butikk. Havet gir mulighet for fiske. Landsbyen tar også imot rusmisbrukere.

Jøssåsen Landsby, 7550 Hommelvik

Jøssåsen Landsby ligger i Malvik kommune i Sør-Trøndelag og ble startet i 1978. Her bor det 50 mennesker. Stedet har gård og gartneri, veveri og bokverksted. Kommunen disponerer 5 dagplasser.

Kristoffertunet, 7053 Ranheim

Kristoffertunet ligger i naturskjønne omgivelser utenfor Trondheim. Ca 30 personer bor her, derav 7 landsbyboere som arbeider på gartneriet på Rotvoll, Corona safteri m.m.

Seminar

Helsepedagogisk og Sosialterapeutisk Seminar, 5007 Bergen

Seminalet er en stiftelse med det formål å drive antroposofisk orientert kurs- og studievirksomhet for voksne. Seminalet tilbyr utdanning i helsepedagogikk og sosialterapi i samarbeid med virksomhetene i Bergensområdet og andre deler av landet. I 1998 gikk seminalet inn som partner i et europeisk utdanningsprosjekt på dette feltet (Leonardo-programmet) og har derfor god informasjon om den internasjonale utvikling innenfor fagområdet.

SEMINARET FOR HELSEPEDAGOGIKK OG SOSIALTERAPI I NORGE

Ansvarlig	Norsk Forbund for Helsepedagogikk og Sosialterapi, c/o Helgeseter, Ø. Sædalsv.100, 5098 Bergen
	Tlf: 55273882 Fax: 55273841
Koordinator	Petter Holm, Helsepedagogisk og Sosialterapeutisk Seminar Fosswinckelsgt 18, 5007 Bergen
	Tlf: 55315010 Fax: 55311197 Email: Petter.Holm@bergen.online.no